

TAMPEREEN
AMMATTIKORKEAKOULU

TAMPERE PIENEN BUDJETIN MATKAKOHTEENA

Laura Pelkonen

Opinnäytetyö
Marraskuu 2015
Matkailun koulutusohjelma

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Matkailun koulutusohjelma

PELKONEN LAURA:

Tampere pienen budjetin matkakohteena

Opinnäytetyö 51 sivua, joista liitteitä 5 sivua
Marraskuu 2015

Tämä opinnäytetyö on tehty toimeksiantona Tampereella sijaitsevalle Original Sokos Hotel Ilvekselle. Työn tarkoitus oli selvittää Tampereen keskusta-alueen edullisia matkasekä virkistyskohteita. Tavoitteena oli koota hyödyllinen tietopaketti kohteista hotellin vastaanottovirkailijoiden käyttöön ja avuksi asiakkaiden kysymyksiin vastaamiseen. Opinnäytetyössä edettiin työtä varten laadittujen tutkimuskysymysten perusteella. Kysymyksissä haettiin vastauksia hotellin asiakassegmentteihin ja niiden vaikutukseen kohteiden valinnassa, Tampereen vetovoimatekijöihin, budjetin suunnitteluun sekä kohdealueen rajaukseen. Opinnäytetyön lisäaineistoksi laadittiin puolistrukturoitu sähköinen kysely. Teoriaosuudessa on syvennytty vetovoimatekijöiden vaikutukseen Tampereen matkailussa.

Matka- ja virkistyskohteiden valinnassa päädyttiin vain sisäänpääsytään ilmaisten kohteiden valitsemiseen. Kohteista suurin osa on ympärivuotisia, vaikka joidenkin sesonki on painottunut kesään. Kohteiden valinnassa peilattiin hotellin tärkeimpiin asiakassegmentteihin, jotka olivat lapsiperheet sekä yli 40-vuotiaat pariskunnat. Monet kohteista ovat kuitenkin sopivia kaikenlaisille matkailijoille. Alue, jolla kohteet sijaitsevat, rajattiin pääasiassa Tampereen keskusta-alueelle, jotta kohteeseen kulkemisesta ei koituisi lisäkustannuksia asiakkaalle.

Tutkimuksen edetessä eteen tuli jatkuvasti uusia kohteita. Ilmaisia kohteita löytyi odotettua enemmän. Tästä syystä pienen sisäänpääsymaksun sisältävät kohteet jätettiin listasta pois. Pelkästään ilmaisissa kohteissa vierailamalla pääsee monipuolisesti tutustumaan niin kaupungin historiaan ja kulttuuriin kuin myös luontoon.

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme of Tourism

PELKONEN LAURA:
Tampere as a Low-Budget Tourism Destination

Bachelor's thesis 51 pages, appendices 5 pages
November 2015

This thesis was commissioned by Original Sokos Hotel Ilves in Tampere. The objective of this thesis was to gather information on low-budget tourism and leisure destinations in Tampere. The purpose was to collect information to help receptionists at their work guiding customers. The theoretical section explored answers to the research questions. The questions handled the customer segments of the hotel and how they affected the choice of destinations, the main attractions in Tampere, deciding on the budget and outlining the target area. As a supplement of this thesis a semi-structured survey was also created. The theoretical part focused on the impacts of the attractions on the tourism in Tampere.

The destinations chosen for the survey were the ones with free entrance only. Most of the attractions are open around the year even though the main season for some of them is summer. The choice of the destinations was also reflected by the main customer segments of the hotel, which were families with children and couples over the age of 40 years. Nevertheless, many of the places are appropriate for all kind of travelers. The area where the sights are located was mainly limited to the city center area to avoid any unnecessary extra costs to the customer because of travelling to the destinations.

Destinations with free entrance were found more than expected and that is why only they were taken into the thesis. By only visiting the ones with free entrance it is already possible to explore diversely the history and culture as well as the nature of Tampere.

Key words: low-budget tourism, urban tourism, nature tourism, attraction

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	TUTKIMUSSUUNNITELMA	7
2.1	Tutkimuksen kohde.....	7
2.2	Käsitteet ja teoria	7
2.2.1	Matkailija	8
2.2.2	Asiakassegmentti.....	10
2.2.3	Vetovoimatekijä	10
2.2.4	Luontomatkat	11
2.2.5	Kaupunkimatkat	12
2.2.6	Matkailuliikunta	13
2.3	Tutkimuskysymykset	13
2.4	Aineisto ja menetelmät	14
2.5	Tutkimuksen kulku	15
3	ASIAKASSEGMENTIT OSANA SUUNNITTELUA.....	16
4	KYSELYTUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	17
4.1	Kysymykset ja tulokset.....	17
4.2	Johtopäätökset.....	21
5	TAMPEREEN VETOVOIMATEKIJÄT.....	22
5.1	Sijainti ja kulkuyhteydet	22
5.2	Historia.....	23
5.3	Luonto	24
5.4	Kulttuuri ja tapahtumat	25
5.5	Muut.....	26
6	KOhteet.....	27
6.1	Lapsiperheille.....	27
6.1.1	Lastenkulttuurikeskus Rulla.....	27
6.1.2	Lasten liikennepuisto	28
6.1.3	Pikku Kakkosen leikkipuisto.....	28
6.1.4	Tiitiäisen satupuisto	29
6.2	Museot, taide ja kulttuuri	29
6.2.1	Galleria Emil	29
6.2.2	Hirvitalo - Pispalan nykytaiteen keskus.....	30
6.2.3	Käsi- ja taideteollisuuskeskus Verkaranta	31
6.2.4	Museokeskus Vapriikki.....	32
6.2.5	Poliisimuseo	33
6.2.6	Taidekeskus Mältinranta	33

6.2.7	Tampereen taidemuseo.....	34
6.2.8	Työväenmuseo Werstas	34
6.3	Puistot ja luonnon virkistysalueet	36
6.3.1	Luontoretket	36
6.3.2	Hatanpäänpuisto.....	36
6.3.3	Näsinpuisto.....	37
6.3.4	Pyynikki	38
6.3.5	Sorsapuisto	38
6.4	Muut.....	39
6.4.1	Lehtilukusali.....	39
6.4.2	Pääkirjasto Metso	40
6.4.3	Tallipiha	40
6.4.4	Tampereen tuomiokirkko.....	41
6.5	Kävely- ja pyöräilyreitit.....	42
7	POHDINTA.....	44
	LÄHTEET.....	45
	LIITTEET	47
	Liite 1. Original Sokos Hotel Ilveksen asiakkaille annettava kartta Tampereen ilmaisista kohteista.....	47
	Liite 2. Tammerkosken kävelyreitin yksityiskohtaisempi kartta.	49
	Liite 3. Toteutettu opinnäytetyökysely sähköisenä versiona.....	50

1 JOHDANTO

Kuinka monta ilmaista matkailu- ja virkistyskohdetta tiedät kotipaikkakunnallasi? Entä muissa Suomen kaupungeissa? Monelta vastaus näihin kysymyksiin jää uupumaan. Matkailualan kasvu on lisännyt erilaisten matkailun muotojen sekä palveluiden monipuolisuutta. Kohteiden maksullisuuden lisääntymiseltä ja hintojen nousemiselta ei kuitenkaan voida välttyä sillä suosion kasvaessa usein myös hinnat seuraavat perässä. Siitä huolimatta kaikesta ei aina tarvitse maksaa maltaita sillä edelleen löytyy kohteita myös maksuttomalla sisäänpääsillä.

Tämän opinnäytetyön aihe sai alkunsa ideasta kartoittaa Tampereen tarjoamia ilmaisia matkailu- ja virkistyskohteita. Kuten moni muukaan, en tiennyt ilmaisia kohteita kuin yhden tai kaksi, joten aihe oli mielenkiintoinen ja hyödyllinen myös itselleni. Työn pää tarkoitus on kuitenkin koota tietopaketti Tampereen ilmaisista kohteista toimeksiantajana toimivalle Original Sokos Hotel Ilvekselle. Tietopaketin on tarkoitus helpottaa vastaanoton asiakaspalvelijoiden töitä tuomalla lisää matkailutietoa helpommin saataville. Samalla asiakkaiden kysymyksiin edullisista tekemismahdollisuuksista helpottuu.

2 TUTKIMUSSUUNNITELMA

2.1 Tutkimuksen kohde

Tämä opinnäytetyö on tehty toimeksiantona Tampereella sijaitsevalle Original Sokos Hotel Ilvekselle. Opinnäytetyön idea lähti liikkeelle heidän toivomuksestaan saada vastaanottovirkailijoille lisää materiaalia Tampereen ilmaisista matkailukohteista. Asiakkaiden kysymyksiin ilmaisista kohteista on hankala vastata, sillä tällä hetkellä matkailukohteita on vaikea löytää yhdestä lähteestä. Kohteiden etsiminen Internetistä tai esitteistä on aikaa vievää ja työlästä. Tarkoituksena onkin luoda kattava tietopaketti hotellin vastaanottovirkailijoiden käyttöön sekä laatia asiakkaita varten yhteistyössä hotellin mainostoimiston kanssa Tampereen keskusta-alueen kartta (liite 1), johon kohteet ovat merkitty. Tietopaketin on tarkoitus nopeuttaa ja helpottaa kyseisissä tilanteissa vastaanottovirkailijoiden työtä.

Tutkimuskohteena on siis Tampere ja miten kaupungissa voisi viettää pienen budjetin loman. Mielekkäästä lomasta ei aina tarvitse maksaa maltaita vaan virkistävän matkan saa aikaan vähemmälläkin rahalla. Lähtökohtana kohteiden valitsemiseen on, että matkailukohteen sisäänpääsy on maksuton. Lisäksi kohteiden valinnassa otetaan huomioon niiden sijainti sekä hotellin asiakassegmentit. Alue rajataan pääasiassa Tampereen keskustan tuntumaan. Suurimmaksi osaksi kohteisiin kulkeminen hotellilta on mahdollista jalan tai pyörällä, joita myös hotelli lainaa asiakkaidensa käyttöön ilman erillisiä kustannuksia. Kuitenkin muutamiin kohteisiin erityisesti lasten kanssa kulkiessa saattaa joutua käyttämään linja-autoa tai vastaavasti omaa autoa.

2.2 Käsitteet ja teoria

Teoriaosuudessa olen syventynyt erityisesti vetovoimatekijöihin ja niiden merkitykseen Tampereen matkailussa. Vaikka opinnäytetyössä keskitytään kaupungin maksuttomiin matkailukohteisiin, ei näiden ulkopuolelle jääviä vetovoimatekijöitä voida unohtaa sillä kaikki yhdessä vaikuttavat matkailijan päätökseen vieraillla Tampereella. Opinnäytteessä on otettu huomioon myös hotellin asiakassegmentit sekä niiden merkitys kohteiden va-

linnassa. Useat matkailukohteet vetävät puoleensa monenlaisia kävijöitä, mutta osa kohteista on pääasiassa vain tietynlaisille segmenteille. Esimerkkinä tästä ovat lapsiperheille suunnatut kohteet, joissa harvemmin käyvät muiden asiakassegmenttien edustajat.

Opinnäytetyön pääkäsitteitä ovat matkailija, asiakassegmentti, vetovoimatekijä, luontomatkailu, kaupunkimatkailu sekä matkailuliikunta. Keskeisimmät termit on valittu opinnäytetyön teemaa ja käsiteltäviä aiheita silmällä pitäen.

2.2.1 Matkailija

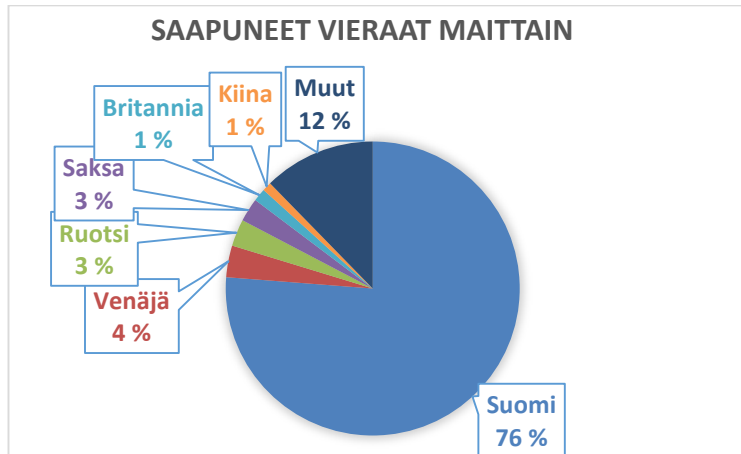
Opinnäytetyön keskeisessä osassa ovat hotellin asiakkaat eli matkailijat. Vaikka ajatuksena termi ”matkailija” on helppo ja ihmisille itsestäänselvyys, ei sen tarkka määrittäminen ole kuitenkaan helppoa. Yleisesti ottaen termi matkailija tarkoittaa vähintään yhden yön yöpyvää matkailijaa joko maksullisessa, tai maksuttomassa majoituksessa. Jos matkailija ei matkansa aika yövy, on kyseessä päiväkävijä. (Tilastokeskus 2015) Lisäksi Vuoriston (1998, 25) mukaan käsite voidaan avata kolmen vaiheen avulla:

- 1) Työ- ja virkistysmatkailijan erottaminen
- 2) Kansainvälisen ja kotimaanmatkailijan erottaminen
- 3) Erityyppisten matkailijoiden erottaminen toisistaan tarvittavan tiedon mukaan

Työ- ja virkistysmatkailija (turisti) hakevat ja odottavat matkoiltaan eri asioita eikä heitä siksi voi tarkastella yhteisenä otoksena (Vuoristo 1998, 25). Molempien ryhmien motiivit matkalle lähtemiseen ovat erilaiset. Kun työmatkailija matkustaa kohteeseen työtehtävän takia ja matkallaan tyypillisesti keskittyy siihen itse kohteen sijaan, virkistysmatkailija panostaa matkailukohteen tarjoamiin vapaa-ajan mahdollisuuksiin. Vaikka työmatkailijalla olisikin mahdollisuus tutustua vierailemaansa alueeseen, on hänellä yleensä kuitenkin vähemmän aikaa käytettävissä siihen.

Kansainvälisen ja kotimaanmatkailijan erottaminen on sinänsä yksinkertaista. Kansainvälinen matkailija on matkailija, joka matkustaessaan ylittää valtionrajoja, kun taas kotimaanmatkailija pysyy kotimaan rajojen sisäpuolella (Vuoristo 1998, 25). Suomessa kotimaanmatkailijat ovat matkailijoista enemmistö. Tilastokeskuksen tutkimuksen (2015)

mukaan kansainvälisten matkailijoiden yöpymisiä tammi-heinäkuussa 2015 oli noin kolmannes kotimaanmatkailijoihin verrattuna. Kuvio 1 on otos Tilastokeskuksen tutkimuksesta. Siinä on kuvattu suomalaisten sekä suurimpien kansainvälisen matkailijaryhmien yöpymiset Suomessa asuinmaiden mukaan.

KUVIO 1. Saapuneet vieraat kaikissa majoitusliikkeissä maittain (Tilastokeskus 2015)

Näiden kahden ryhmittelyn lisäksi täytyy osata erottaa erityyppiset matkailijat toisistaan niin, että on mahdollista selvittää juuri halutut tiedot. Tyyppiäot tehdään sen perusteella, mitä tutkitaan ja millaisia tietoja tarvitaan (Vuoristo 1998, 26). Luokituksia voidaan tehdä esimerkiksi matkustamisen pääasiallisten motiivien mukaan. Yhdistyneet kansakunnat on esitellyt vuonna 1979 laaditun suositeltavan luokituksen yleisimmistä matkustamisen syistä kansainvälisessä matkailussa raportissaan *Recommendations on Tourism Statistics* (1994). YK:n uudemmassa julkaisussa *International Recommendations for Tourism Statistics 2008* on luokitukset jaettu myös henkilökohtaisiin ja liiketoiminnallisiin matkustamisen motiiveihin seuraavasti:

- 1) Henkilökohtaiset motiivit
 - a. Lomat, vapaa-aika ja virkistys
 - b. Vierailu ystävien ja perheen luona
 - c. Opiskelu ja koulutus
 - d. Terveystenhoito
 - e. Uskonto/pyhiinvaellus
 - f. Shoppailu
 - g. Kauttakulku
 - h. Muut
- 2) Liiketoiminta ja ammatilliset motiivit

2.2.2 Asiakassegmentti

Jotta tarjottavat palvelut ja tuotteet osattaisiin kohdentaa asiakkaille mahdollisimman tehokkaasti, tulee heidän tarpeisiin ja ominaisuuksiin tutustua. Segmentoimalla asiakkaat ryhmiksi, on heitä helpompi tutkia ja havaita ryhmien tyypillisimmät piirteet. Myös Albanese ja Boedeker (2002, 134) mainitsevat kuluttajien tarpeiden ja ostokäyttäytymisen sekä niihin vaikuttavat tekijöiden kuuluvan segmentoinnin perusteisiin. Segmentointi on käytännön työkalu, jonka avulla yritys voi kohdentaa palvelunsa ja tuotteensa vastaamaan halutun ryhmän erityistarpeita. Asiakassegmentistä riippuen matkailutuotteen markkinoinnissa voidaan soveltaa erilaisia ratkaisuja esimerkiksi hinnoittelussa, saatavuudessa sekä viestinnässä. Asiakkaita voidaan segmentoida erilaisiksi ryhmiksi yrityksen alan ja tarpeen mukaan (taulukko 1).

TAULUKKO 1. Matkailuyritysten mahdollisia asiakassegmenttejä (Albanese ja Boedeker 2002, 134)

Hotelli	Matkanjärjestäjä	Matkailukohde
Liikematkustajat	Nuoret alle 35-vuotiaat	Paikalliset vieraat
Vapaa-ajan matkustajat	Lapsiperheet	Päiväkävijät
Ryhmämatkustajat	Seniorimatkustajat	Kotimaiset matkailijat
Yksilömatkailijat	Aktiivilomalaiset	Ulkomaiset matkailijat
	Kulttuurilomalaiset	
	Aurinkolomalaiset	

Asiakassegmentointia on myös sovellettu tämän opinnäytetyön tekemisessä. Kappaleessa 3 keskitytään tarkemmin asiakassegmentoinnin lähtökohtiin opinnäytetyön näkökulmasta.

2.2.3 Vetovoimatekijä

Jokaisella kohteella on omat vetovoimatekijänsä. Nämä ovat kohteisiin liittyviä asioita tai ominaisuuksia, jotka ohjaavat matkajan valintaa matkakohteesta ja joista kohteen matkailullinen vetovoimaisuus muodostuu (Järviluoma 2006, 92). Vetovoimatekijät ovat erilaisia paikasta riippuen. Järviluoman (2006, 62) mukaan ne voivat kytkeytyä esimerkiksi luontoon, kulttuuriin, historiaan tai harrastusmahdollisuuksiin.

Vetovoimatekijöitä on myös mahdollista erotella ydin- ja kehysvetovoimatekijöihin (Järviluoma 2006, 99). Järviluoman (2006, 99) mukaan ydinvetovoimatekijät ovat matkakohteen piirteitä ja asioita, jotka ovat pääsyynä kohteen vetovoimaisuuteen ja siitä syntyviin mielikuviin. Kehysvetovoimatekijöitä taas ovat asioita, jotka ”luovat välttämättömät puitteet ydinvetovoimatekijöille”. Tällaisia ovat esimerkiksi liikenne-, majoitus- ja ravintolapalvelut. (Järviluoma 2006, 99)

Vetovoimatekijöihin tiivistä liittyy attraktiot, jotka ovat tiettyyn paikkaan sidottuja kohteita tai tapahtumia (Albanese ja Boedker 2002, 24). Attraktioilla on itsessään vetovoimaa, kun taas vetovoimatekijät ovat matkailukohteen ominaisuuksia. Erilaisia attraktioita voivat olla esimerkiksi Ruisrock, Eiffel-torni tai Grand Canyon. Järviluoman (2006, 97) mukaan attraktioiden vetovoimaisuus koostuu sen vetovoimatekijöistä, kuten luonnosta, maisemasta, historiasta tai kulttuurista. Toisin sanoen attraktioita voidaan pitää matkakohteina ja vetovoimatekijöitä niiden määritteinä (Järviluoma 2006, 97).

Tampereen vetovoimatekijöistä monet liittyvät kaupungin historiaan ja luontoon. Vanha teollisuuskaupunki on sijoittunut kahden suuren järven väliin, mikä antaa kaupungille oman karismansa. Suunnitellessa tekemistä hotellin asiakkaille, on hyvä ottaa huomioon, mikä juuri Tampereessa vetää ihmisiä puoleensa ja miten näitä asioita voitaisiin matkailullisesti hyödyntää. Tampereen vetovoimatekijöitä on pohdittu lisää opinnäytetyön viidennessä luvussa.

2.2.4 Luontomatkailu

Tampere kuuluu Järvi-Suomen alueeseen ja sijoittuu kahden suuren järven väliin. Luonto onkin lähellä joka puolella kaupunkia, mikä tekee luontomatkailusta mahdollista osana kaupungissa vierailua. Luontomatkailu termi onkin oleellinen osa opinnäytetyötä.

Luontomatkailu terminä tarkoittaa luonnonympäristössä tapahtuvaa matkailua, joka pyrkii noudattamaan kestävän kehityksen mukaisen matkailun periaatteita mm. siten, että luonnon kantokyky ei matkailukohteessa ylity eikä biodiversiteetti taannu (Hemmi 2005,

333). Kleemolan (2004) mukaan matkailumarkkinoinnissa luontomatkailu-sanaa käytetään luonnehtimaan kaikkea luontoon kohdistuvaa matkailua. Tämä sisällyttää usein erilaiset aktiviteetit, joita luonnossa on mahdollista tehdä.

Luonnossa kuljetaan usein virkistäytymistä ja rentoutumista tavoitellen. Hemmin (2005, 335) mukaan luontomatkailu onkin osa luonnon virkistyskäyttöä, joskaan kaikki luonnon virkistyskäyttö ei ole luontomatkailua sillä virkistäytyäkseen luonnossa ei ole välttämättä lähteä pois kotialueeltaan. Järviluoman (2006, 51) mukaan luontokokemuksia on mahdollista saada eri ympäristöistä, niin eräretkeltä kuin kotipuutarhastakin. Luotokokemuksen voi tuottaa myös näkymä ikkunasta tai eläintarhassa vieraileminen. Lisäksi tällaisia tekijöitä saattavat olla esimerkiksi laineiden liplatus, kesäisen metsän tuoksu tai pakkasen purevuus. (Järviluoma 2006, 51)

Jotta termin matkailu osuus täytyisi, täytyy luonnossa vieraillessa poistua kodin lähialueilta. Mikäli kodin lähialueilta ei kuitenkaan poistuta, ei ole kysymyksessä matkailu. Hemmin (2005, 335) määritelmän mukaan matkailua on matkustaminen oman kodin ulkopuolelle toiselle paikkakunnalle tai toiseen maahan.

Luontomatkailu on kuitenkin matkailua, jota on helppo toteuttaa ilman kaupallisia matkailupalveluita. Luontoon lähtemiseen ja tutkailemiseen ei välttämättä tarvita ulkopuolisten opastusta vaan sinne voi lähteä mutkattomasti itseksensä. Siksi matkailijan luontosuhteeseen perustuva määrittely ei välttämättä sisällä matkailuelinkeinoimintaa lainkaan. (Hemmi 2005, 334)

2.2.5 Kaupunkimatkailu

Väkiluvultaan Suomen kolmanneksi suurimpana kaupunkina Tampere vetää puoleensa myös kaupunkimatkailijoita vanhan teollisuuskaupungin miljööseen. Kaupunkimatkailu yleistyi 90-luvun alussa ja kasvoi Euroopassa yhdeksi suosituimmaksi matkailumuodoksi (Smith 2006, 36). Kaupunkimatkailulla tarkoitetaan matkailua, jonka päämotiivi on vierailu yhdessä tai useammassa kaupungissa tai kylässä. Kohteet voivat olla niin suuria metropoleja kuin myös historiallisia kyliä. Kohdekaupungin kokoa ei ole virallisesti määritely, joten joissakin tapauksissa kaupunkimatkailun raja saattaa olla häilyvä. Medlikin

(2003, 176) mukaan kaupunkimatkailuun voi sisältyä muun muassa ostosmatkailu, tapahtumissa käynti sekä historiallisissa ja kulttuurillisissa matkailukohteissa vierailu.

2.2.6 Matkailuliikunta

Halutessaan matkaillla huokeasti täytyy matkailijan olla valmis liikkumaan kohteisiin usein jalan tai pyörällä. Myös tämän opinnäytetyön sisältämiin kohteisiin kuljettaessa matkailija saa hyötyliikuntaa väistämättäkin erityisesti kävely- ja pyöräilyreiteillä. Tästä syystä tulee tämä termi aiheelliseksi avata.

Usein matkoilla ollessa haetaan erilaisia elämyksiä liikunnan kautta tai liikunta on muuten osana lomailua. Kun liikunta ei kuitenkaan ole matkan ensisijainen motiivi, kutsutaan sitä matkailuliikunnaksi. Matkan peruste on joku muu, mutta tilaisuuden tullen osallistutaan liikunta-aktiiviteetteihin tai harrastetaan liikuntaa vapaamuotoisesti. Liikunta on matkan toissijainen motiivi, jolloin matkalle lähdön peruste on muu. (Kleemola 2004) Matkailuliikunta voi siis olla osana esimerkiksi niin luonto- kuin kaupunkimatkailuakin.

2.3 Tutkimuskysymykset

Kysymyksiä, joiden avulla opinnäytetyössä edetään ovat;

- Minkälaiset kohteet Tampereella kiinnostavat hotellin asiakaskohderyhmiin kuuluvia matkailijoita?
 - Keitä ovat hotellin asiakkaat?
 - Kuinka tarkasti kyseisiä segmenttejä varten voidaan kohteita valita?
- Mitkä ovat Tampereen vetovoimatekijät?
- Minkälaiselle budjetille kohteet suunnitellaan?
- Minkä kokoiselle alueelle kohteet rajataan?

Tutkimuksen lähtökohtana on tutustua hotellin asiakassegmentteihin, jotta juuri heitä kiinnostavat matkakohteet Tampereella osattaisiin valita. Toisaalta Tampereen kokoisessa kaupungissa ei ole kovin suurta tarjontaa huokeista kohteista, joten täytyy myös

punnita kuinka tarkasti asiakassegmenttejä seuraten kohteet voidaan rajata. Monet kohteet ovat myös yleisesti kiinnostavia monille eri asiakasryhmille.

Jotta Tampereen vetovoimaisimmat alueet ja kohteet osattaisiin hyödyntää matkailuelinkeinossa, täytyy tutustua kaupungin vahvuuksiin matkailullisesta näkökulmasta. Löytämällä kaupungin vetovoimatekijät, pystytään selvittämään millaisia kohteita voidaan löytää pienen budjetin matkailijalle.

Yksi olennaisimmista asioista, mikä opinnäytetyössä tulee esille, on se, minkälaiselle budjetille kohteet valitaan. Valikoidaanko mukaan vain ilmaisen sisäänpääsyn kohteet ja karsitaanko pois matkakohteet jonne pääsemiseen tarvitaan kulkuneuvoa. Onko kyseessä siis kohteet, jotka ovat täysin ilmaisia sekä sisäänpääsytään, että kulkemiseltaan, vai valitaanko mukaan lisäksi kohteita keskusta-alueen ulkopuolelta minne linja-autolla tai omalla autolla kulkeminen on välttämätöntä. Budjetin päättämiseen kytkeytyy näin myös kohdealueen rajaaminen.

2.4 Aineisto ja menetelmät

Aineistona opinnäytetyön tekemisessä on käytetty Internet-sivujen sisältöjä, erilaisten kohteiden esitteitä, karttoja Tampereen kaupungista sekä opinnäytetyötä varten tehdyn kyselyn (liite 3) vastauksia.

Opinnäytetyötä varten lisäaineistoksi tehty kysely keskittyi teemaltaan Tampereelle matkustamisen motiiveihin, edulliseen matkailuun kaupungissa sekä Tampereen vetovoimaisuuden matkailukaupunkina. Kysely toteutettiin puolistrukturoituna eli kysely sisälsi sekä monivalintakysymyksiä, että avoimen vastauksen kysymyksiä. Puolistrukturoidussa kyselyssä pääosa kysymyksistä ja vastausvaihtoehdoista on tarkoin rajattuja ja mietittyjä (Kurkela n.d.) Kysely toteutettiin sähköisesti Internetkyselynä. Kyselykutsu esitettiin erinäisillä keskustelufoorumeilla. Foorumeiden valinnassa otettiin huomioon opinnäytetyössä määritellyt hotellin asiakassegmentit, jotta kysely oltaisiin saatu kohdennettua erityisesti kyseisiä kohderyhmiä edustaviin ulkopaikkakuntalaisiin. Kyselyn toteutuksesta ja tuloksista tarkemmin työn neljännessä luvussa.

Muun aineiston ja esitiedon tukena olen käynyt kenttätöinä kiertämässä ja tarkastamassa erityisesti kävely- ja pyöräilyreitit. Opinnäytetyön kuvituksena toimii pääasiassa itse otetut valokuvat.

2.5 Tutkimuksen kulku

Kolmannessa luvussa syvennyn Original Sokos Hotel Ilveksen asiakassegmentteihin. Koska tarkoituksena on löytää juuri heidän asiakkaille sopivia kohteita, tulee selvittää millaisista segmenteistä on kyse. Asiakassegmenttien jälkeen neljännessä luvussa tarkennetaan tutkimuskyselyn toteutusta ja tuloksia. Kyselyn tuloksia käytetään apuna erityisesti seuraavassa luvussa, jossa tarkastellaan Tampereen vetovoimatekijöitä. Viidennessä luvussa käsitellän siis Tampereen vetovoimatekijöitä eli niitä asioita, jotka houkuttelevat matkailijan vierailemaan Tampereella. Tietämällä matkailijoiden kiinnostuksen kohteet on myös helpompi löytää ja suunnitella houkuttelevia, heille sopivia vaihtoehtoja. Pohjatyön jälkeen siirrytään varsinaisiin matkakohteisiin. Kuudennessa luvussa on esitelty erilaiset aiheeseen sopivat matkakohteet sekä matkailureitit Tampereella. Lopuksi työn liitteinä ovat Tampereen alueen kartta (liite 1), johon matkakohteet sekä kävely- ja pyöräilyreitit on merkitty, Tammerkosken kävelyreitin yksityiskohtaisempi kartta (liite 2) sekä kyselyn pohja (liite 3).

3 ASIAKASSEGMENTIT OSANA SUUNNITTELUA

Opinnäytetyön perustana on valita kohteet Original Sokos Hotel Ilveksen asiasegmentteihin peilaten. Segmentoimalla asiakkaat on helpompi löytää juuri heille sopivia matkailukohteita. Borg, Kivi ja Partti (11, 2002) pohtivat matkailumarkkinoiden kehitystä yksilöllistämisen suuntaan. Nykyään palveluita ja tuotteita suunnitellaan yhä enemmän asiakaslähtöisesti ja täten myös asiakkaiden eli matkailutuotteiden kuluttajien valta palveluita suunniteltaessa kasvaa.

Original Sokos Hotel Ilveksen suurimmat asiakasryhmät ovat työmatkalaiset sekä vapaa-ajan matkailijoista lapsiperheet ja yli 40-vuotiaat pariskunnat. Tutkimustyössä otettiin huomioon etupäässä lapsiperheitä ja yli 40-vuotiaita pariskuntia puoleensa vetävät kohteet. Heidän motiivinsa matkalle ovat monesti lähtöisin vapaa-ajan vietosta ja lomailusta, joten heillä on myös enemmän aikaa kaupunkiin tutustumiseen. Työmatkalaisilla on vapaa-aikaa on vähemmän, mutta valitut kohteet sopivat toisaalta tarvittaessa heillekin.

Lapsiperheet valitsevat matkailukohteensa lasten ehdoilla. Heille sopivia kohteita etsittäessä on hyvä ottaa huomioon kohteiden etäisyys hotellilta sekä sinne kulkemisen helppous. Segmenttinä yli 40-vuotiaat pariskunnat on iso. Ryhmään mahtuu monenlaisia persoonallisuuksia ja matkailijoita. Erityisesti heitä varten kohteita valitessa on painotettu yleisesti Tampereen päävetovoimatekijöitä. Näin myös kohteet ovat monipuolisia ja kytköksissä kaupungin vetovoimaan.

Vaikka asiakassegmentit teoriana on hyvä lähtökohta, en koe, että sitä voisi tämän toimeksiannon kohteita valitessa täysin yksiselitteisesti tai tarkasti seurata. Useat kohteet kiinnostavat monia erilaisia ihmisiä. Etenkin, kun tässä tutkimuksessa on käytetty ryhmittäessä melko laajoja rajauksia. Tästä johtuen opinnäytetyössä on sovellettu enemmän teoriaa vetovoimatekijöistä.

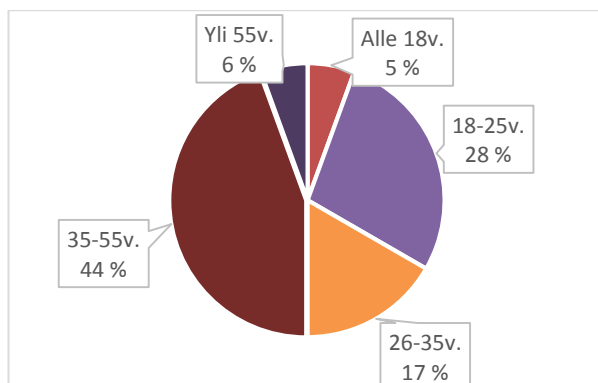
4 KYSELYTUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Opinnäytetyötä varten toteutettiin puolistrukturoitu kyselytutkimus (liite 3). Puolistrukturoidussa kyselyssä suurin osa kysymyksistä ja vastausvaihtoehdoista on tarkkaan mietitty ja rajattu (Kurkela n.d.). Kyselyyn kuuluu kuitenkin lisänä myös avoimia tai joustavampia vaihtoehtoja. Kyselytutkimus toteutettiin sähköisesti Internetissä. Linkkiä kyselyyn levitettiin foorumeilla sekä sosiaalisessa mediassa. Tutkimukseen pyrittiin saamaan vastaajia erityisesti opinnäytetyön ensisijaisia asiakassegmenttejä edustavilta ulkopaikkuntalaisilta. Foorumit, joilla kutsu kyselytutkimukseen esitettiin, pyrittiin valitsemaan pääasiassa tämän mukaan.

Tutkimuskysely keskittyi Tampereelle matkustamisen syihin, edulliseen matkailuun kaupungissa sekä Tampereen vetovoimaisuuteen matkailukaupunkina. Kysely sisälsi 10 kysymystä, joista yksi oli avoin kysymys ja loput monivalintakysymyksiä. Osassa kysymyksistä oli mahdollista valita useampi vastausvaihtoehto. Kyselyn tekeminen kesti noin viisi minuuttia ja se tehtiin nimettömästi. Kyselytutkimus pidettiin avoinna noin viikon verran. Vastauksia kyselyyn saatiin 20, mikä oli toivottua vähemmän. Pitämällä kyselyä avoinna pidempään kyselyyn olisi luultavasti saatu lisää vastauksia.

4.1 Kysymykset ja tulokset

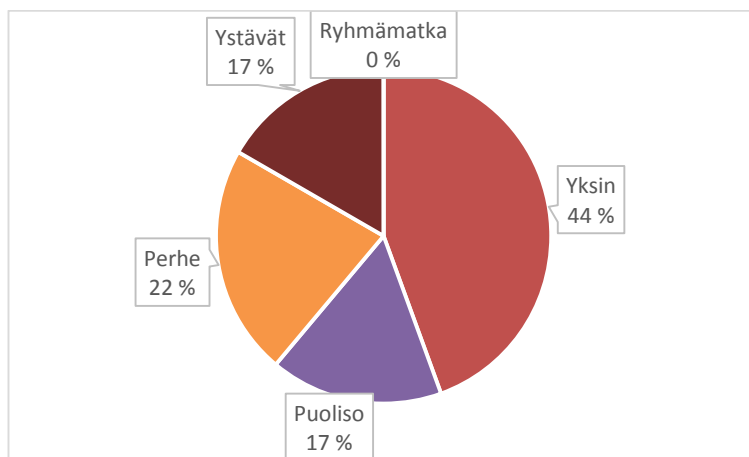
Kysely aloitettiin selvittämällä vastaajan perustietoja ikää ja sukupuolta. Vastaajista suurin osa, 44 %, oli 35–44 vuotiaita (kuvio 2). Peräti 78 % prosenttia vastaajista oli naisia ja vain 22 % miehiä.

KUVIO 2. Vastaajien ikäjakauminen

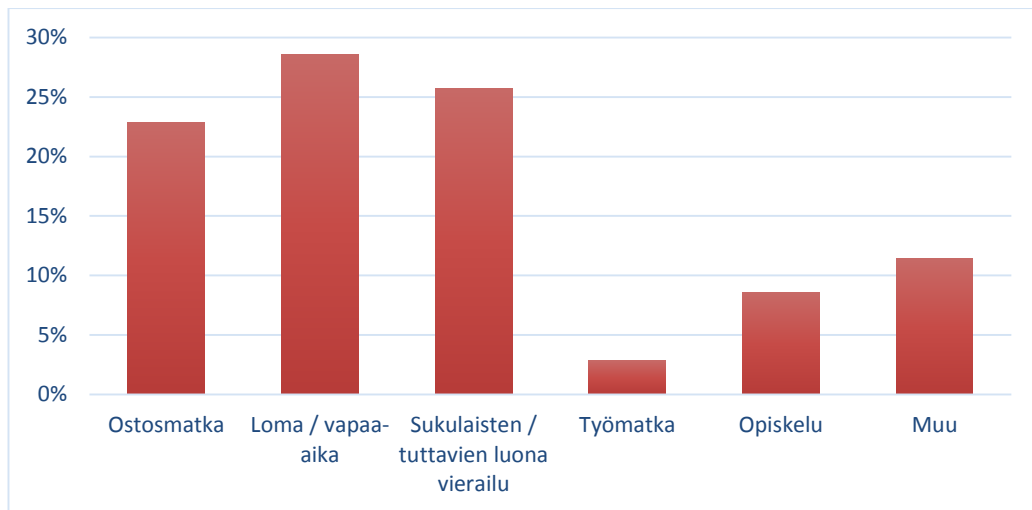
Kolmannessa kysymyksessä tiedusteltiin, milloin vastaaja oli viimeksi käynyt Tampereella. Vastaajista jokainen oli vierailut Tampereella. Yli 80 prosenttia vastanneista kertoi vierailleensa Tampereella alle vuosi sitten. Loput vastaajista kertoivat vierailleensa 1-2 vuotta tai 3–5 vuotta sitten.

Kysymykset neljä (kuvio 3) ja viisi selvittivät, kenen seurassa vastaajat yleensä matkustavat. Suosituinta oli matkustaa yksin. Näin vastasi jopa 44 % vastaajista. Loput vastasivat matkustaneensa perheen, puolison tai ystävien kanssa. 17 % matkusti yleensä lasten kanssa, kun taas loput 83 % ilman lapsia. Toivotusta poiketen kysely ei siis tavoittanut kovinkaan monta lasten kanssa reissaavaa matkailijaa.

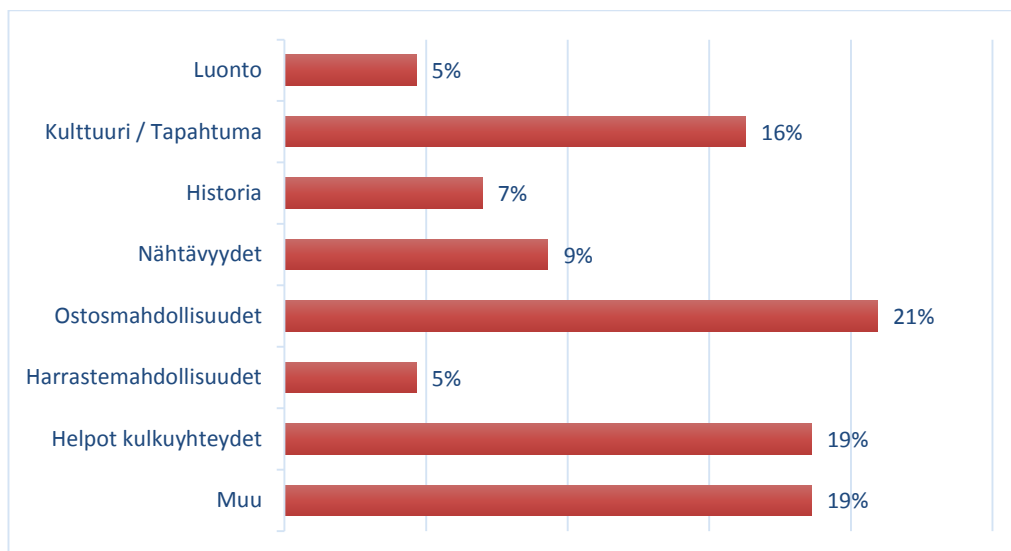
KUVIO 3. Matkustusseura

Kyselyn kuudes kysymys selvitti vastaajien pääasiallista syytä matkustaa Tampereelle (kuvio 4). Kysymys pohjautui YK:n International Recommendations for Tourism Statistics 2008 luokitukseen matkustamisen syistä. Suosituimmat syyt Tampereella vierailemiseen olivat ostosmatkailu, loma ja vapaa-ajan vietto sekä sukulaisten ja tuttavien luona vierailu. Vain pieni osa matkusti Tampereelle työ- tai opiskelusyistä. Kysymyksessä oli myös muu-vaihtoehto, jossa yleisimmäksi syyksi kerrottiin harrastus.

KUVIO 4. Pääsiallinen syy Tampereelle matkustamiseen

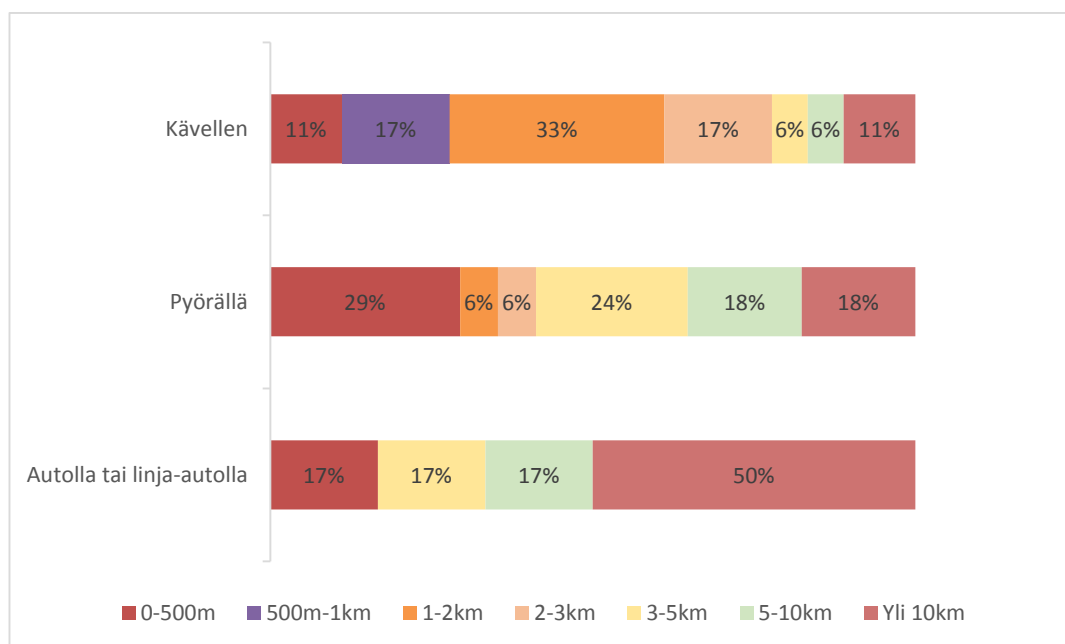
Kysymyksessä seitsemän tarkennettiin vielä, mitkä syyt houkuttelivat valitsemaan matkakohteeksi Tampereen (kuvio 5). Vastausvaihtoehtoina olivat luonto, kulttuuri/tapahtuma, historia, nähtävyydet, ostosmahdollisuudet, harrastemahdollisuudet, helpot kulkuyhteydet sekä muu, avoin vastausvaihtoehto. Neljä suurimman vastausprosentin vastausvaihtoehtoista saanutta olivat ostosmahdollisuudet, helpot kulkuyhteydet, kulttuuri/tapahtuma sekä muut syyt, joissa korostui erityisesti ystävien tai sukulaisten vaikutus kohteen valintaan. Erityisesti tämän kysymyksen vastauksia hyödynnettiin viidennessä luvussa Tampereen vetovoimatekijöiden valikoimisessa.

KUVIO 5. Tampereen vetovoimaiset tekijät

Kahdeksas kysymys oli avoin ja siinä tiedusteltiin, tiesikö vastaaja, mitä Tampereella on mahdollista tehdä edullisesti maksimissaan viiden euron sisäänpääsymaksulla. Kysymyksellä haluttiin selvittää, millaisia edullisia kohteita matkajat tietävät vai tietävätkö he yhtäkään. Vastaukset olivat vaihtelevia ja myös monet opinnäytetyöhön valituista kohteista esiintyivät niissä. Yleisin vastaus oli hieman odotetustikin Pyynikki. Muita vastauksia olivat muun muassa muut kaupungin puistot, Tallipiha, Työväenmuseo Werstas, Lasten liikennepuisto sekä Poliisimuseo.

Kyselyn yhdeksäs kysymys toimi apuna alueen, jolla kohteet sijaitsevat, rajaukseen. Kysymyksessä selvitettiin, kuinka paljon vastaaja on valmis kulkemaan kohteelle kävellen, pyörällä sekä autolla tai linja-autolla (kuvio 6). Kävellen suurin vastausprosentti oli 1–2 kilometrin matkalla. Pyörällä kuljettaessa suurin osuus oli hieman yllättäen 0–500 metrin matkalla. Tämä voi kertoa siitä, etteivät vastaajat mielellään kulje pyörällä tai eivät koe tätä mieluisaksi tavaksi liikkua kohteiden välillä. Toisaalta monet olivat valmiita liikkumaan pyörällä 3–5 kilometrin matkan. Tässä vaihtoehdossa matkajien mieltymykset liikumistavoissa vaihtelevat suurimmin. Linja-autolla tai autolla liikkeessä yli 10 kilometrin matka sai 50 % vastauksista. Muut vastaukset olivat joko 5–10km, 3–5km tai 0–500m. 0–500 metrin matkan kohdalla on hyvin mahdollista, että vastaaja on tarkoittanut, ettei mielellään käytä autoa tai linja-autoa ollenkaan. Tässä kysymyksessä vastausvaihtoehdoissa olisi voinut olla myös vaihtoehto, joka rajaisi pois ne, jotka eivät kyseistä liikumistapaa ole valmis käyttämään ollenkaan. Tällöin vastaukset olisivat oikeellisempia.

KUVIO 6. Matkajien valmiudet kulkemiseen kohteisiin eri tavoin

Viimeisessä kysymyksessä pyydettiin vastaajilta yleistä arvioita siitä, kuinka vetovoimainen matkailukaupunki Tampere heidän mielestään on. Vetovoimaisuutta arvioitiin asteikolla 1–5, joista 1 tarkoitti ei yhtään vetovoimaista ja 5 erittäin vetovoimaista. 39 % vastauksista annettiin arvosanalle 4 ja 33 % arvosanalle 5. Suurin osa vastanneista arvioi Tampereen siis hyvinkin vetovoimaiseksi matkailukaupungiksi. Lopuista vastauksista 22 % annettiin arvosanalle 3 ja loput 6 % arvosanalle 2. Yksikään vastaajista ei valinnut vaihtoehdoksi arvosanaa 1.

4.2 Johtopäätökset

Kuten luvun alussa ilmaisin, kyselytutkimukseen tuli toivottua vähemmän vastauksia. Tutkimuksen toteuttaminen olisi vaatinut enemmän aikaa suuremman vastausmäärän saamiseksi. Pienen vastausmäärän johdosta kyselyn vastaukset eivät ole täysin luotettavia, mutta antavat kuitenkin suuntaa matkaajien matkustamisen motiiveista ja ajatuksista. Opinnäytetyössä kyselytutkimuksen vastauksia onkin käytetty suuntaa antavina käsitteinä tarkkojen rajausten ja päätösten sijaan.

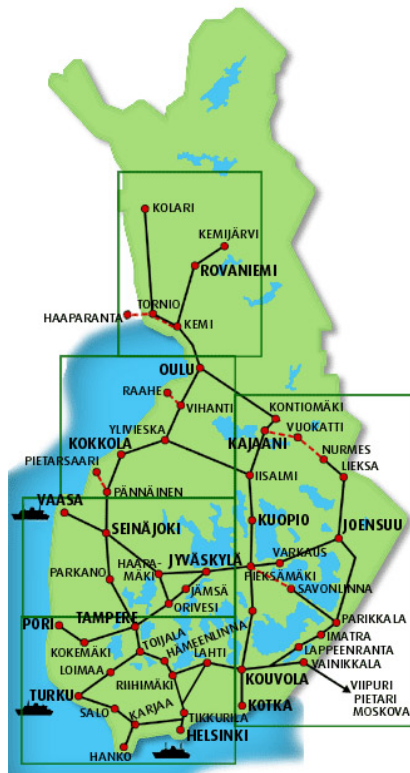
5 TAMPEREEN VETOVOIMATEKIJÄT

Tampere on Pirkanmaan maakuntakeskus ja pinta-alaltaan Suomen kolmanneksi suurin kaupunki. Se on myös Pohjoismaiden suurin sisämaakaupunki. Kaupunki on vetovoimainen niin asumismielessä kuin matkailussa. Opinnäytetyön kyselyyn vastanneista Tampereen vetovoimaisuudeksi valittiin arvioinniksi eniten 4. Arviointi tehtiin asteikolla 1–5, joista vaihtoehto 1 tarkoitti ei yhtään vetovoimaista ja vaihtoehto 5 erittäin vetovoimaista.

Tässä kappaleessa on nostettu esille Tampereen ilmeisimmät matkailulliset vetovoimatekijät. Vetovoimatekijöiden valinnassa ja pohdinnassa on käytetty apuna opinnäytetyötä varten tehdyn kyselyn vastauksia. Erityisesti seitsemännen kysymyksen (kuvio 5) vastaukset on otettu huomioon. Kysymyksessä tiedusteltiin, mitkä asiat houkuttelivat kyselyyn vastannutta valitsemaan matkakohteeksi Tampereen. Vastausvaihtoehtoina olivat luonto, kulttuuri/tapahtuma, historia, nähtävyydet, ostosmahdollisuudet, harrastamahdollisuudet, helpot kulkuyhteydet sekä muu, avoin vastausvaihtoehto. Kysymyksen vastausvaihtoehtoja käytettiin perustana myös vetovoimatekijöiden luokittelussa.

5.1 Sijainti ja kulkuyhteydet

Matkailullisesta näkökulmasta Tampere on sijainniltaan varsin vetovoimaisessa paikassa. Kaupunki on syntynyt kahden suuren järven, Näsijärven ja Pyhäjärven, väliin, mikä luo myös matkailijaa hurmaavan ympäristön. Sisämaakaupunkina Tampere on melko lähellä eri suunnista saavuttaessa. Ainoastaan Pohjois-Suomesta matkaa kertyy enemmän, mutta sieltäkin VR-Yhtymän kaukoliikenteen kartan perusteella kulkee kattava rataverkko Tampereen suuntaan (kuva 1). Maanteitse ja rautateitse kulkemisen lisäksi Tampereelle on mahdollista saapua myös lentäen Tampereen naapurikaupungissa Pirkkalassa sijaitsevalle Tampere-Pirkkalan lentoasemalle. Tampereen kaupungin Internetsivujen (2015) mukaan Tampereelta Helsinkiin matkaa maanteitse on 176 kilometriä, Hämeenlinnaan 75 kilometriä ja Turkuun 157 kilometriä.

KUVA 1. Suomen kaukoliikenteen rautatieverkosto (VR-Yhtymä 2015)

5.2 Historia

Tampereen kaupungilla on pitkä ja värikäs historia, jonka piirteitä on edelleen mahdollista nähdä kaupungin miljöössä. Kaupungin perusti kuningas Kustaa III vuonna 1779 ja 1800-luvulla Tampere kasvoi Suomen ensimmäiseksi teollisuuskaupungiksi (Tampereen kaupunki 2015). Tampereen kaupungin verkkosivujen (2015) mukaan tärkein teollisuuslaitos oli Finlaysonin puuvillatehdas, missä myös syttyi Suomen ja Pohjoismaiden ensimmäinen sähkövalo (Koskesta Voimaa 2015). Sekä Finlaysonin tehdas, että muut punatiiliset tehdasrakennukset ja savupiiput ovat edelleenkin Tampereen tunnusomainen piirre (kuva 2). Tarkkasilmäiset saattavat myös edelleen löytää kaupungista sotien jättämiä jälkiä.

KUVA 2. Tampereen keskustan tyypillinen maisema (Kuva: Laura Pelkonen 2015)

5.3 Luonto

Luonto ei ole kaukana Tampereen keskustastakaan. Keskusta-alueelta löytyy useita viihtyisiä puistoja eikä Pyynikin harjun tai Kaupin metsiin ole paria kilometriä enempää matkaa. Luontomatkailu onkin helppo yhdistää osaksi kaupunkimatkaa. Maailman korkeimpanakin soraharjuna pidetty Pyynikin harju on nykyään luonnonsuojelualuetta (Tampereen kaupunki 2015). Tampereen kaupungin verkkosivujen (2015) mukaan se on myös valittu valtakunnallisesti arvokkaaksi maisemanähtävyydeksi vuonna 1993. Se on suosittu ulkoilu- ja virkistysalue niin paikallisten kuin matkailijoidenkin keskuudessa. Harjulta avautuu upeat näköalat Tamperetta ympäröiville Näsi- ja Pyhäjärvelle (kuva 3).

KUVA 3. Pyynikin harjulta avautuva näköala Pyhäjärvelle (Kuva: Laura Pelkonen 2015)

Tampere kuuluu Järvi-Suomen alueeseen ja niistä vain kahtena esimerkkinä ovat Näsi- ja Pyhäjärvi sillä kaupungin alueella on liki 200 järveä ja lampea (Tampereen kaupunki 2015). Vuoriston (1998, 98) mukaan järvi-aluetta voidaan sanoa Suomen matkailun potentiaalisesti ydinalueeksi. Kauniiden järvimaisemien lisäksi Tampereella on myös lähes 30 uimarantaa sekä useita talviuintipaikkoja (Tampereen kaupunki 2015). Tampereella matkailuliikunta tulee helposti osaksi kaupungissa vierailua ja muuta matkailua.

5.4 Kulttuuri ja tapahtumat

Manserockin syntypaikkana tunnettu Tampere tulvii musiikkikulttuuria. Rock-kulttuurin maustama kaupungissa erilaisia ja -kokoisia musiikkitapahtumia järjestetään ympäri vuoden. Näistä vain muutamia esimerkkejä ovat Tammerfest- ja Tampere Jazz Happening -festivaalit. Kaupungista löytyy myös lukuisia rock-henkisiä baareja.

Tampere tarjoaa myös muunlaista kulttuuria kaikenikäisille ja kaikenlaisille kaduntalouksille. Perinteisiä kaupungin kulttuuripalveluita ovat eri museot, taidekeskukset ja teatterit. Kaupunki onkin Helsingin jälkeen Suomen merkittävin kulttuuri- ja taidekaupunki (Tampere 2011 – Kulttuurikoski 2006, 14). Jokakesäinen Tampereen Teatterikesä -festivaali

vetää puoleensa runsaasti kulttuurin ystäviä myös muualta Suomesta. Se onkin yksi Euroopan merkittävimmistä teatterifestivaaleista (Finland Festivals -verkkosivusto). Tampereen kaupungissa kulttuuritoiminta koetaan tärkeäksi ja sitä myös pyritään kehittämään. Vuonna 2011 Tampereen kaupunki ilmoittautui mukaan ehdokkaaksi Euroopan kulttuuripääkaupungiksi hankkeella Kulttuurikoski. (Tampere 2011 – Kulttuurikoski 2006, 9)

5.5 Muut

Myös opinnäytetyön kyselyssä esille nousivat Tampereen tarjoamat ostosmahdollisuudet. Tampere vetää erityisesti lähikunnista matkailijoita ostoksille suhteellisen monipuolisilla edellytyksillä shoppailulle. Tampereelta löytyy niin pienempiä erikoisliikkeitä kuin isompia ketjuyrityksiä.

Monet matkailijat käyvät kaupungissa vieraillessaan tutustumassa Tampereen nähtävyyksiin. Näistä luultavasti tunnetuin on Särkänniemessä sijaitseva Näsinneula (kuva 4), jonka voi nähdä lähes joka puolelta keskusta-aluetta. Muita tunnettuja kohteita ovat esimerkiksi Pispalan ja Pyynikin alue sekä Tampereen tunnusomainen Tammerkosken maisema.

KUVA 4. Näsinneula Näsijärven jäältä (Kuva: Laura Pelkonen 2014)

6 KOHTEET

Tämä kappale pitää sisällään opinnäytteeseen valittujen sisäänpääsytään ilmaisten kohteiden pienimuotoiset esittelyt. Kohteiden valinnassa on otettu huomioon Original Sokos Hotel Ilveksen asiakassegmentit sekä kohteiden vetovoimaisuus. Esittelyjen lisäksi kohteet on sijoitettu kartalle (liite 1), joka on luotu annettavaksi hotellin asiakkaille.

Suurin osa kohteista ovat ympärivuotisia. Kuitenkin osa kohteista ovat sesonkivuotisia ja saattavat olla auki vain kesä-aikaan. Alue, jolla kohteet sijaitsevat, on rajattu pääasiassa Tampereen keskusta-alueeseen, jotta matkailijalle ei tulisi lisäkustannuksia kohteeseen kulkemisesta. Myös opinnäytetyön kyselyssä vastaajilta tiedusteltiin heidän valmiuttaan kulkea nähtävyyksille ja muille matkailukohteille eri kulkutavoin. Kävelen suurin osa vastaajista oli valmis kulkemaan 1–2 kilometriä. Pyörällä vaihtoehtoja eniten valittiin 0–500 metrin sekä 3–5 kilometrin matkat. Linja-autolla tai omalla autolla vastaajat olivat valmiita kulkemaan myös yli 10 kilometrin matkan kohteelle. Kyselyyn verraten opinnäytetyöhön valittujen kohteiden etäisyydet ovat sopivan välimatkan päässä hotellista.

6.1 Lapsiperheille

6.1.1 Lastenkulttuurikeskus Rulla

Kaikenikäisten lasten oma kulttuurikeskus sijaitsee Finlaysonin tehtaan tiloissa Tampereen kulttuuripalveluiden ylläpitämänä. Tampereen kaupungin kulttuuripalveluiden verkkosivujen (2015) mukaan toiminnallisia lapsille suunnattuja näyttelyitä järjestävä kulttuurikeskus on maksuton kaikille kävijöille. Näyttelyiden lisäksi lapset pääsevät itse taiteilemaan, esittelemään töitään sekä osallistumaan erilaisiin tapahtumiin (Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut 2015).

Vinkki! Vauvoille ja taaperoille löytyy kulttuurikeskuksesta oma, vedenalaiseksi valtakunnaksi teemaltaan rakennettu virikkeellinen tila (Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut 2015).

Aukioloajat: to-pe 9–14, la-su 11–16

Lastenkulttuurikeskus Rulla

Finlaysoninkuja 6

33210 Tampere

<http://www.tampere.fi/kulttuuripalvelut/lastenkulttuuri/lastenkulttuurikeskusrulla.html>

6.1.2 Lasten liikennepuisto

Kesäloma-aikoina palveleva Lasten liikennepuisto on suosittu lapsiperheiden maksuton kohde. Liikennepuiston verkkosivujen (2015) mukaan puistossa lapset pääsevät liikenneopetustuokion jälkeen ajamaan polkuautoja ja tutustumaan liikennesääntöihin käytännössä. Puistossa pääsee kulkemaan myös jalankulkijana ja värittämään värityskuvia (Nuorten Tampere 2015).

Liikennepuiston verkkosivujen (2015) mukaan puisto on tarkoitettu pääasiassa 6–10 vuotiaille lapsille. 4–6-vuotiaat pääsevät kokeilemaan ajamista vanhemman kulkiessa vierellä. Alle neljä vuotiaille on mahdollisuus ajaa kolmipyörällä radallaan. Polkuautoihin lapsen maksimi pituusrajoitus on 145cm. (Nuorten Tampere 2015)

Vinkki! Liikennepuistossa lapsi voi suorittaa ajokorttikokeen sekä pikkupoliisikokeen (Nuorten Tampere 2015).

Aukioloajat: Kesäloma-aikoina ma-pe klo 10–17

Lasten liikennepuisto

Joukahaisenkatu 10

33540 Tampere

<http://www.nuortentampere.fi/index.php/info/liikennepuisto/>

6.1.3 Pikku Kakkosen leikkipuisto

Lasten ikisuosikki Pikku Kakkosen leikkipuisto sijaitsee Tampereen ydinkeskustassa Koskipuiston vieressä. Nimensä mukaisesti puiston teemana ovat tutut Pikku Kakkosen

hahmot. Vuonna 2013 kunnostettu puisto viihdyttää perheen pienimpiä niin perinteisillä keinuilla, hiekkalaatikoilla ja kiipeilytelineillä kuin jännittävällä, musiikkia soittavalla tanssipelillä. Leikkipuisto ei jätä kylmäksi lasten vanhempiakaan.

Leikkipuiston kartta:

http://www.tampere.fi/liitteet/k/6K14BYDae/Pikku2_kartta_tiedote.pdf

6.1.4 Tiitiäisen satupuisto

Tampereen kaupungin verkkosivujen mukaan näsinpuistossa sijaitseva Tiitiäisen satupuisto on Kirsi Kunnaksen Tiitiäisen satupuun runoihin perustuva lasten leikkipuisto. Taidetta ja toimintaa yhdistävä leikkipaikka tarjoaa tuttujen Tiitiäisen satupuun hahmojen kanssa mahdollisuuksia lasten omaehtoiseen leikkiin ja elämyksellisyyteen (Tampereen kaupunki 2015).

Leikkipuiston kartta: http://www.tampere.fi/liitteet/t/6L5w9sEnU/Tiitiaisensatupuiston_opastaulu.pdf

6.2 Museot, taide ja kulttuuri

6.2.1 Galleria Emil

Vuosittain jopa 15 eri taidenäyttelyn tiloina toimivat gallerian kaksi Tampereen kaupungin kulttuuripalvelujen ylläpitämää tilaa, Galleria ja Studio, Vanhalla kirjastotalolla (kuva 5) keskustorin tuntumassa (Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut 2015). Vaihtuvat näyttelyt tarjoavat elämyksiä taiteenjanoisille maksutta.

Aukioloajat:

- kesäkuussa: ma-pe 10–16, la-su suljettu (Kesä 2015)
- heinä-elokuussa: ma-pe 12–16, la-su suljettu (Kesä 2015)
- syys-toukokuussa: ma ja pe 10–15.45, ti-to 10–18, la-su 11–17

Galleria Emil

Vanha kirjastotalo 2krs.

Keskustori 4

33870 Tampere

<http://www.tampere.fi/kulttuuripalvelut/toimipisteet/galleriaemil.html>

KUVA 5. Vanha kirjastotalo kuvassa vasemmalla (Kuva: Laura Pelkonen 2015)

6.2.2 Hirvitalo - Pispalan nykytaiteen keskus

Pispalan kulttuuriyhdistyksen ylläpitämä kulttuuritila tarjoaa vaihtuvia näyttelyitä Tampereen Pispalan kaupunginosassa. Gallerian lisäksi keskukselta löytyy toiminta- ja oleskelutiloja sekä esimerkiksi polkupyöräpaja, jossa on mahdollista korjata oma polkupyöränsä ilmaiseksi ja saada opastusta pyörän huollosta. (Pispalan nykytaiteen keskus Hirvitalo 2015) Hirvitalolle kulku linja-autolla on vaivatonta ja keskustasta matka kestää noin 10 minuuttia. Vastaavasti pyörällä matka kestää noin 15 minuuttia ja kävellen 40 minuuttia. Hirvitalolle on aina ilmainen sisäänkäynti.

Aukioloajat näyttelyiden aikaan: ti-su klo 14–19

Pispalan nykytaiteen keskus Hirvitalo

Hirvikatu 10

33240 Tampere

<http://www.hirvikatu10.net>

6.2.3 Käsi- ja taideteollisuuskeskus Verkaranta

Aivan Original Sokos Hotel Ilveksen välittömässä läheisyydessä sijaitsee Taito Pirkanmaan Verkarannan näyttelytila (kuva 6). Vaihtuvat näyttelyt tutustuttavat kävijän suomalaiseen käsi- tai taideteollisuuteen (Taito Pirkanmaa 2015). Lisäksi näyttelytilan yhteydessä on muun muassa myymälä sekä kahvila, josta avautuu viehättävä maisema suoraan Tammerkoskelle. Taidenäyttelyt ovat Verkarannassa pääasiassa maksuttomia.

Vinkki! Lauantaisin ja sunnuntaisin mahdollisuus itsenäiseen kudontaan (Taito Pirkanmaa 2015).

Aukioloajat:

- ma-pe 10–18, la-su 11–16
- kesä-syyskuussa ma-pe 10–18, la-su 12–17

Käsi- ja taideteollisuuskeskus Verkaranta

Vuolteentori 2

33100 Tampere

<http://www.taitopirkanmaa.fi/Kaesi-ja-taideteollisuuskeskus-Verkaranta>

KUVA 6. Punatiilinen Verkaranta kuvassa Original Sokos Hotel Ilveksen vieressä Tammerkosken rannassa (Kuva: Laura Pelkonen 2015)

6.2.4 Museokeskus Vapriikki

Tammerkosken rannalla entisen Tampellan tehtaan tiloissa (kuva 7) toimivassa Museokeskus Vapriikissa voi tutustua samalla käynnillä yli kymmeneen eri näyttelyyn. Vapriikista löytyvät myös Tampereen luonnontieteellinen museo, Tampereen kivimuseo, Postimuseo, Suomen Jääkiekkomuseo, Kenkämuseo ja Nukkemuseo. Tiloissa toimii myös museoravintola sekä museokauppa. (Museokeskus Vapriikki 2015)

Maksuton sisäänpääsy perjantaisin klo 15–18

Museokeskus Vapriikki

Alaverstaanraitti 5

33101 Tampere

<http://vapriikki.fi/>

KUVA 7. Museokeskus Vapriikki (Kuva: Laura Pelkonen 2015)

6.2.5 Poliisimuseo

Poliisikoulun yhteyteen sijoitettu Poliisimuseo on paitsi lasten, myös perheen vanhempien mieleen. Suomen poliisin historiaa ja toimintaa esittelevä museo (Poliisimuseo 2015) sijaitsee Tampereen Hervannassa noin puolen tunnin linja-automatkan tai vastaavasti noin 15 minuutin ajomatkan etäisyydellä Tampereen keskustasta. Museoon on aina vapaa sisäänpääsy.

Aukioloajat: ti-pe klo 10–15, la klo 12–17, ma ja su suljettu

Poliisimuseo

Vaajakatu 2

33721 Tampere

<http://www.poliisimuseo.fi/>

6.2.6 Taidekeskus Mältinranta

Taidekeskus Mältinranta on Tampereen Taiteilijaseuran toimintakeskus sekä taidelainaamo. Tiloista löytyy taidelainaamon lisäksi kaksi näyttelytilaa sekä työtiloja kuvataiteilijoille. Taidekeskuksen näyttelyt vaihtuvat noin kolmen viikon välein (Tampereen Taiteilijaseura 2015). Lisätietoa ajankohtaisista näyttelyistä löytyy taidekeskuksen Internet-sivuilta.

Taidekeskukseen on aina vapaa pääsy (Tampereen Taiteilijaseura 2015). Entiseen vedenpuhdistamoon sijoittunut Taidekeskus Mältinranta (kuva 8) sijaitsee Finlaysonin Palatsin sekä Tallipihan lähetyvillä Tampereen keskusta-alueella.

Aukioloajat: ma-to klo 12–18, pe-su klo 12–16

Näyttelyvaihtojen aikoina näyttelyt ovat kiinni, mutta Taidelainaamo on avoinna normaalisti (Tampereen Taiteilijaseura 2015).

Taidekeskus Mältinranta

Kuninkaankatu 2

33210 Tampere

<http://tampereen-taiteilijaseura.fi/>

KUVA 8. Taidekeskus Mäntinranta (Kuva: Laura Pelkonen 2015)

6.2.7 Tampereen taidemuseo

Tampereen taidemuseo on kotimaisia ja kansainvälisiä taidehistoriallisia teemoja sekä nykytaiteen ilmiöitä esittelevä taidemuseo. Noin 14 000 teoksen kokoelmassa on pääasiassa suomalaista taidetta 1800-luvun alusta lähtien. Taidemuseosta löytyy myös Tampereen Nykytaiteen museon kokoelma sekä Vuoden nuoriksi taiteilijoiksi valittujen teoskonaisuus. Tampereen taidemuseossa sijaitsee myös Tove Janssonin alkuperäiskuvituksia ja muumikuvaelmia sisältävä Muumilaakso. (Tampereen taidemuseo 2015) Tampereen taidemuseo sijaitsee Pyynikintoria vastapäätä Amurin kaupunginosassa.

Maksuton sisäänpääsy perjantaisin klo 15–17

Tampereen taidemuseo

Puutarhakatu 34

33230 Tampere

<http://www.tampere.fi/taidemuseo.html>

6.2.8 Työväenmuseo Werstas

Työväenmuseo Werstas (kuva 9) on valtakunnallinen sosiaalhistorian ja työelämän erikoismuseo, joka on teemaltaan painottunut teollistuneen ajan ja kansalaisyhteiskunnan historiaan. (Työväenmuseo Werstas 2015) Tampereen toiseksi suurin museokeskus sijaitsee Väinö Linnan aukiolla Finlaysonin tehtaan alueella Tampereen keskustassa.

Museoon on aina vapaa pääsy (Työväenmuseo Werstas 2015). Vierailijoille järjestetään myös maksuttomia opastuksia, joista lisätietoa löytyy museon Internet-sivuilta. Alueelta löytyy myös museokauppa, josta on mahdollista ostaa teemaan sopivia tuotteita.

Vinkki! Työväenmuseolta on mahdollista myös lainata museolaukkuja museon ulkopuoliseen käyttöön! (Työväenmuseo Werstas 2015)

Aukioloajat: ti-su klo 11-18

Työväenmuseo Werstas

Väinö Linnan aukio 8

33210 Tampere

<http://www.tyovaenmuseo.fi>

KUVA 9. Työväenmuseo Werstas (Kuva: Laura Pelkonen 2015)

6.3 Puistot ja luonnon virkistysalueet

6.3.1 Luontoretket

Tampereen kaupungin verkkosivujen mukaan Tampereen ympäristönsuojeluyksikkö järjestää kesäisin kaikille avoimia maksuttomia luontoretkiä. Ohjattuja retkiä on eripuolella Tamperetta, joten lähtöpaikalle saattaa joutua kulkemaan autolla tai linja-autolla. Retket ovat painottuneita alku- ja loppukesälle (Tampereen kaupunki 2015).

Lisätietoja: <http://www.tampere.fi/asuminen-ja-ymparisto/ymparisto-ja-luonto/luonnon-virkistyskaytto/luontoretket.html>

6.3.2 Hatanpäänpuisto

Yksi Tampereen kauneimmista puistoista, Hatanpäänpuisto sijaitsee Pyhäjärven rannalla Hatanpään kaupunginosassa. Hatanpään arboretumin esitteen (2012) mukaan alue koostuu kolmesta puistosta. Hatanpään kartanoa ympäröi kartanopuisto, jonka vanhimmat puut ovat jopa yli 200 vuotta vanhoja. Hatanpäänpuiston arboretum on täynnä monenlaisia puita, kukkia ja muita kasveja. Kasveihin voi tutustua lähemmin kasveihin kiinnitettyjen nimilappujen sekä puistosta löytyvien opasteiden avulla. Arboretumiin kuuluu myös viehättävä ruusutarha, missä voi ihastella lähes 200 erilaista ruusulajiketta (kuva 10). Puiston kolmas puisto on eteläpäädyn Vihilahdenpuisto. (Hatanpään arboretumin esite 2012)

Esite:

http://www.tampere.fi/liitteet/h/69yz0dkET/arboretum_esite_2012.pdf

KUVA 10. Arboretumin ruusutarhan loistoa (Kuva: Laura Pelkonen 2015)

6.3.3 Näsinpuisto

Hämeenpuiston pohjoispäädyssä sijaitsevalta Näsinpuistosta avautuu kauniit maisemat Särkänniemen yli Näsijärvelle. Hämeenpuistosta saavuttaessa puiston tunnistaa helposti Nikolai Tirkkosen lahjottamasta Tammerkoskea kuvaavasta suihkulähteestä (kuva 11), joka on aikanaan ollut myös Tampereen ensimmäinen julkinen veistos (Tampereen kaupunki 2015). Viihtyisässä puistossa sijaitsee lastenleikkipaikka Tiitiäisen satupuisto sekä historiallinen Näsilinna. Kasvilajistoltaan Näsinpuisto on yksi Tampereen monipuolisimpia. Näsinpuiston mäen päällä sijaitsee Yrjö Liipolan vuonna 1940 veistämä Kurun haaksirikon muistomerkki. (Tampereen kaupunki 2015)

KUVA 11. Tammerkoskea kuvaava suihkulähde (Kuva: Laura Pelkonen 2015)

6.3.4 Pyynikki

Tampereen suosituimpiin keskustan ulkoilualueisiin kuuluva Pyynikin harju sijaitsee vajaan kahden kilometrin päässä Tampereen keskustasta. Tampereen kaupungin verkkosivujen (2015) mukaan Pyynikki on Tampereen toiseksi suurin luonnonsuojelualue. Luonnonsuojelun takia maastopyöräily harjulla on kielletty (Tampereen kaupunki 2015). Harjulla on noin neljän kilometrin pituinen luontopolku, jonka opastaulu sijaitsee Pyynikin Näkötorin vieressä (kuva 12). Pyynikin harjun näköalapaikoilta aukeaa upeat maisemat erityisesti Pyhäjärvelle.

KUVA 12. Pyynikinharjun yhdeltä näköalapaikalta avautuva maisema (Kuva: Laura Pelkonen 2015)

6.3.5 Sorsapuisto

Kaikenikäisten suosima Sorsapuisto sijaitsee Tampere-talon vieressä keskustan lähetyvillä. Kesäisin puisto on suosittu oleskelu- ja piknik -alue. Tampereen kaupungin verkkosivujen (2015) mukaan alueelta löytyy muun muassa lasten leikkikenttä, petankikenttä, peliareena, kuntoilupaikka aikuisille sekä kesäaikaan kesäkahvila. Leikkipaikan lähistöllä sijaitsee petankkikenttä, peliareena ja kuntoilupaikka aikuisille. Puiston vetonaulana toimivat Sorsalammen länsipuolella asustelevat linnut toukokuusta alkusyksyyn (kuva 13) (Tampereen kaupunki 2015).

KUVA 13. Sorsapuiston lintuhäkit (Kuva: Laura Pelkonen 2015)

6.4 Muut

6.4.1 Lehtilukusali

Lehtilukusali sijaitsee Keskustorin lähellä Laikunlavan ja Tammerkosken välissä (kuva 14). Tampereen kaupunginkirjaston verkkosivujen (2015) mukaan lukusalissa on laaja valikoima lehtiä, joita on mahdollisuus lukea lehtilukusalin aukioloaikoina. Lukusalin ulkopuolelle lehtiä ei ole mahdollista lainata, mutta niistä on halutessaan mahdollista ottaa kopioita. Lehtilukusalissa asiakkaiden käytettävissä on myös asiakastietokoneita sekä langaton verkkoyhteys. (Tampereen kaupunginkirjasto 2015)

Aukioloajat: ma-to klo 9–19, pe klo 9–15

Lehtilukusali

Puutarhakatu 1

33101 Tampere

<http://kirjasto.tampere.fi/kirjastot-ja-aukiolot/lehtilukusali/>

KUVA 14. Kaupunginkirjaston lehtilukusali (Kuva: Laura Pelkonen 2015)

6.4.2 Pääkirjasto Metso

Lintuperspektiivistä metso-linnun muotoinen Tampereen pääkirjasto Metso sijaitsee Hämeenpuiston vieressä Aleksanterin kirkkoa vastapäätä. Kirjastopalveluiden lisäksi rakennuksessa sijaitsee Kirjastokahvila Metso. Kirjaston pohjakerroksesta löytyy Tampereen taidemuseon Muumilaakson myymälä (Tampereen kaupunginkirjasto 2015).

Aukioloajat: ma-to klo 10–20, pe klo 10–17

Pääkirjasto Metso

Pirkankatu 2

33101 Tampere

<http://kirjasto.tampere.fi/kirjastot-ja-aukiolot/paakirjasto-metso/>

6.4.3 Tallipiha

Tallipiha on idyllinen miljöö Finlaysonin alueella (kuva 15). Tallipihan verkkosivujen (2015) mukaan 1800-luvulta peräisin olevan Tallipihan tarjontaan kuuluu erilaisia putiik-

keja, kahviloita ja tapahtumia. Tapahtumien aikaan on mahdollista päästä pientä korvausta vastaan vossikka-ajelulle entisten aikojen tapaan (Tallipiha 2015). Ympärivuotinen kohde sopii kaikenikäisille.

Aukioloajat:

- Puodit: ma-pe klo 11–18, la-su klo 11–16
- Kahvila: ma-la klo 9–18, su 10–18

Tallipiha

Kuninkaankatu 4

33210 Tampere

<http://www.tallipiha.fi>

KUVA 15. Tallipihan yksi sisäänkäynneistä (Kuva: Laura Pelkonen 2015)

6.4.4 Tampereen tuomiokirkko

Tampereen tuomiokirkko on Tampereen ev.lut. seurakuntien verkkosivujen (2015) mukaan yksi Suomen kansallisromantiikan merkittävimpiä edustajia. 1900-luvun alussa rakennetun kirkon (kuva 16) sisältä löytyvät muun muassa Hugo Simbergin kuuluisat

freskot ja maalaukset Köynnöksenkantajat, Haavoittunut enkeli sekä Kuoleman puutarha (Tampereen ev.lut. seurakunnat 2015). Kirkko sijaitsee Tuomiokirkonkadun pohjoispäädyssä.

Aukioloajat:

- Kesä kautena joka päivä klo 10–17 (kesä 2015)
- Talvikautena 31.8. – 30.4. joka päivä klo 11–15

Tampereen tuomiokirkko

Tuomiokirkonkatu

33100 Tampere

http://www.tampereenseurakunnat.fi/kirkko_tampereella/kirkot_ja_muut_tilat/kirkot/tuomiokirkko

KUVA 16. Tampereen tuomiokirkko (Kuva: Laura Pelkonen 2015)

6.5 Kävely- ja pyöräilyreitit

Opinnäytetyötä varten suunniteltiin myös sekä yksi kävely-, että pyöräilyreitti, jotka on merkitty myös hotellin asiakkaille tulevaan karttaan (liite 1). Lisäksi Tammerkosken kävelyreitistä on oma, yksityiskohtaisempi kartta (liite 2), joka on mahdollista tulostaa tarvittaessa hotellin asiakkaan käyttöön. Tammerkosken kävelyreitti kulkee tyypillisessä

tamperelaisessa miljöössä. Reitin varrella on useita mielenkiintoisia ja historiallisia nähtävyyksiä erityisesti Tampereen teolliselta ajalta. Kävelyreitin pituus on noin kolme kilometriä. Hatanpäänpuiston pyöräilyreitti kulkee Laukontorin ja Ratinanrannan kautta Hatanpäänpuistoon. Kauniiden järvimaisemien pyöräilyreitin pituus on yhteen suuntaan hotellilta puistolle on myös noin kolme kilometriä. Reitin varrelta löytyy myös kaikenlaisille liikkujille sopiva ulkokuntosali Ratinansillan alta.

7 POHDINTA

Aloitin opinnäytetyön suunnittelun heinäkuun loppuilla. Suunnitteluvaiheen alkupuolella kävin tapaamassa Original Sokos Hotel Ilveksen yhteyshenkilöä ja keskustelemassa lisää heidän toivomuksistaan opinnäytetyötä kohtaan. Tapaamisella tiedustelin myös projektin pääasiakassegmenttejä. Varsinaisen tekemisen sain aloitettua elokuussa. Alun suunnittelu- ja teoriaosuuden kirjoittaminen oli kuitenkin hidasta ja jumiutui usein lähteiden etsimiseen. Teoriaosuuden valmistuttua opinnäytetyön tekeminen alkoi kuitenkin helpottua ja nopeutua. Laatimani aikataulu venyi kuitenkin alkuperäisestä suunnitelmistani lähinnä samaan aikaan suorittamani työharjoittelun takia. Loppujen lopuksi opinnäytetyö valmistui oman aikataulusuunnitelman takarajan mukaisesti marraskuussa 2015.

Teoriaosuuden alun ongelmista huolimatta teoriaosuudesta muodostui työn aiheelle luonteva kokonaisuus. Opinnäytetyötä varten tehdyille kyselytutkimukselle olisi voinut jättää enemmän aikaa useampien vastausten saamiseksi ja sen tulosten hyödyntämiseksi monipuolisemmin työssä. Tutkimuskysymyksiin koin löytäneeni tarvittavat vastaukset. Tutkimuskysymykset tukivat hyvin koko opinnäytetyöprojektin tekemisen ajan. Ne auttoivat pitämään työn rakenteen johdonmukaisena ja teemalle sopivana.

Opinnäytetyön kohteet on valittu vuoden 2015 tietojen mukaan. Tulevina kausina hotellin tulisi tarkistaa tietojen, erityisesti aukioloaikojen sekä sisäänpääsymaksujen, oikeellisuus muutosten varalta, jotta asiakkaille ei annettaisi vääränlaista informaatiota kohteista. Karttaa (liite 1) käyttäneiltä asiakkailta voidaan tiedustella heidän kokemuksiaan siitä, kuinka hyvin kartta on heidän tarpeitaan palvellut. Näin pystytään havaitsemaan, kuinka hyvin kartta käytännössä toimii. Tulevaisuudessa voitaisiin myös harkita mahdollisuutta tehdä lisäksi englanninkielinen versio kartasta ulkomaalaisia asiakkaita varten.

Työtä tehdessä yllätyin Tampereen ilmaisten kohteiden olettamaani laajemmasta tarjonnasta. Vaikka olen itse syntyperäinen tamperelainen, en tiennyt moniakaan kohteista sisäänpääsytään ilmaisiksi. Sen lisäksi, että opinnäytetyön aihe oli itselleni mielenkiintoinen, koen sen olleen myös hyödyllinen koulutusohjelmani kannalta. Lopuksi haluaisin kiittää erityisesti hotellin puolelta yhteyshenkilöinä toimineita heidän tuestaan ja kärsivällisyydestään opinnäytetyön teon aikana. Toivon työn tuloksista olevan hyötyä vastaanottovirkailijoiden työssä tulevaisuudessa.

LÄHTEET

Albanese, P. & Boedeker, M. 2002. Matkailumarkkinointi. Helsinki: Edita Prima Oy.

Borg, P., Kivi, E. & Partti, M. 2002. Elämyksestä elinkeinoksi. Matkailusuunnittelun periaatteet ja käytäntö. Juva: WSOY.

Finland Festivals. Tampereen Teatterikesä. Luettu 11.10.2015. <http://www.festivals.fi/festivaalit/tampereen-teatterikesa-2/>

Hatanpään Arboretumin esite 2012. Tampereen kaupunki. Luettu 25.10.2015. http://www.tampere.fi/liitteet/h/69yz0dkET/arboretum_esite_2012.pdf

Hemmi, J. 2005. Matkailu, ympäristö, luonto. Osa 1. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

International Recommendations for Tourism Statistics 2008. 2010. Yhdistyneet Kansakunnat. Luettu 19.9.2015. http://unstats.un.org/unsd/publication/SeriesM/seriesm_83rev1e.pdf

Jäviluoma, J. 2006. Turistin luonto. Tutkimus luonnon merkityksestä matkailun vetovoimatekijänä neljässä Lapin matkailukeskuksessa. Rovaniemi: Lapin yliopisto.

Kleemola, A. 2004. Teemamatkailusanasto. Luettu 19.9.2015. <http://lipas.uwasa.fi/termino/WasaTerm/teemamatkailu/index.html>

Kosketa Voimaa. Sähkövalo Finlaysonille. Luettu 1.11.2015. <http://www15.uta.fi/koskivoimaa/valta/1870-00/sahkovalo.htm>

Kurkela, R. N.d. Tilastollinen tiedonkeruu. Luettu 9.11.2015. <https://www.stat.fi/virsta/tkeruu/>

Medlik, S. 2003. Dictionary of Travel, Tourism & Hospitality. 3. painos. Iso-Britannia: Butterworth-Heinemann.

Nuorten Tampere. Lasten liikennepuisto. Luettu 31.10.2015 <http://www.nuortentampere.fi/index.php/info/liikennepuisto/>

Pispalan nykytaiteen keskus Hirvitalo. Luettu 18.10.2015. <http://www.hirvikatu10.net>

Poliisimuseo. Luettu 24.10.2015. <http://www.poliisimuseo.fi/>

Recommendations on Tourism Statistics. 1994. Yhdistyneet Kansakunnat. Luettu 19.9.2015. http://unstats.un.org/unsd/publication/SeriesM/SeriesM_83e.pdf

Smith, M. 2006. Tourism, Culture, and Regeneration. Iso-Britannia: CAB International.

Taito Pirkanmaa ry. Taitokeskus Verkaranta. Luettu 30.10.2015. http://www.taitopirkanmaa.fi/epages/pirkanmaa.sf/fi_FI/?ObjectPath=/Shops/pirkanmaa/Categories/Taitokeskukset/%22Verkarannan%20taitopaja%22

Tallipiha. Luettu 24.10.2015. <http://www.tallipiha.fi>

Tampereen ev.lut. seurakunnat. Tampereen tuomiokirkko. Luettu 24.10.2015. http://www.tampereenseurakunnat.fi/kirkko_tampereella/kirkot_ja_muut_tilat/kirkot/tuomiokirkko

Tampereen kaupunginkirjasto. Luettu 1.11.2015. <http://kirjasto.tampere.fi>

Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut. Luettu 24.10.2015. <http://www.tampere.fi/kulttuuripalvelut/>

Tampereen kaupunki. Luettu 11.10.2015. <http://www.tampere.fi>

Tampereen taidemuseo. Luettu 31.10.2015. <http://www.tampere.fi/taidemuseo.html>

Tampereen Taiteilijaseura. Taidekeskus Mältinranta. Luettu 17.10.2015. <http://tampereen-taiteilijaseura.fi/>

Tilastokeskus. Majoitustilasto. Luettu 4.10.2015. <http://www.tilastokeskus.fi/til/matk/index.html>

Työväenmuseo Werstas. Luettu 17.10.2015. <http://www.tyovaenmuseo.fi>

Vapriikki. Luettu 24.10.2015 <http://vapriikki.fi/>

Vuoristo, K-V. 1998. Matkailun muodot. Porvoo: WSOY.

VR-Yhtymä. Kaukoliikenteen rataverkko. Luettu 11.10.2015. https://www.vr.fi/cs/vr/fi/kaukoliikenteen_kartta

LIITTEET

Liite 1. Original Sokos Hotel Ilveksen asiakkaille annettava kartta Tampereen ilmaisista kohteista. (Kartta: Vilja Heinonen, Kraffa 2015)

1 (2)

TAMPEREEN YTIMESSÄ
-ilmaista tekemistä ja nähtävää

● LAPSIPERHEILLE

- 1. Lastenkulttuurikeskus Rulla**
Finlaysoninkuja 6
- 2. Lasten liikennepuisto**
Joukahaisenkatu 10 (Kaleva)
- 3. Pikku Kakkosen leikkipuisto**
- 4. Tiitiäisen satupuisto**

● MUSEOT, TAIDE JA KULTTUURI

- 5. Galleria Emil**
Vanha kirjastotalo 2krs.
Keskustori 4
- 6. Pispalan nykytaiteen keskus Hirvitalo**
Hirvikatu 10 (Pispala)
- 7. Museokeskus Vapriikki**
Maksuton sisäänkäynti perjantaisin klo 15-18
Alaverstaanraitti 5
- 8. Poliisimuseo**
Vaajakatu 2 (Hervanta)
- 9. Taidekeskus Mäلتinranta**
Näyttelytila ja taidelainaamo
Kuninkaankatu 2
- 10. Tampereen taidemuseo**
Maksuton sisäänkäynti perjantaisin klo 15-17
Puutarhakatu 34
- 11. Työväenmuseo Werstas**
Väinö Linnan aukio 8
- 12. Käsi- ja taideteollisuuskeskus Verkaranta**
Vuolteentori 2

● PUISTOT JA LUONNON VIRKISTYSALUEET

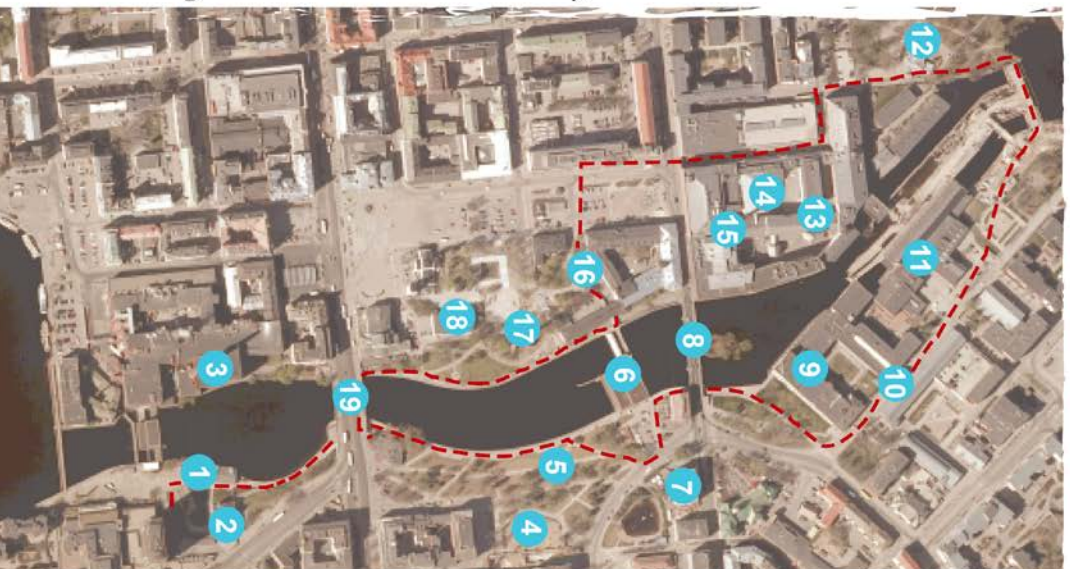
- 13. Hatanpäänpuisto**
- 14. Näsinpuisto**
- 15. Pyynikki**
- 16. Sorsapuisto**

● MUUT

- 17. Lehtilukusali**
Puutarhakatu 1
 - 18. Pääkirjasto Metso**
Pirkankatu 2
 - 19. Tallipiha**
Kuninkaankatu 4
 - 20. Tampereen tuomiokirkko**
Tuomiokirkonkatu
- Tammerkosken kävelyreitti
- Hatanpäänpuiston pyöräreitti

Liite 2. Tammerkosken kävelyreitit yksityiskohtaisempi kartta.

TAMMERKOSKI TUTUKSI

10. Tampellan kelloportti 1891
11. Museokeskus Vapriikki
12. Finlaysonin palatsi 1899
Uusrenessanssityylinen palatsin rakennutti itselleen Alexander von Nottbeck. Nykyisin palatsi toimii ravintola- ja juhlayrityksessä.
13. Lastenkulttuurikeskus Rulla
14. Työväenmuseo Werstas
15. Finlayson
Skotlantilaisen James Finlaysonin perustama puuvillatehdas oli 1800-luvulla yksi Suomen ja Pohjoismaiden suurimmista tehtaita. Siellä myös syntyi Pohjoismaiden ensimmäinen sähkövalo vuonna 1882.
16. Finlaysonin palopumppu 1874
Finlaysonin tehtaalle Englannista hankittu vanha palopumppu poistettiin käytöstä vuonna 1962.
17. Lehtilukusali
18. Galleria Emil
19. Hämeensilta
Vuonna 1929 valmistunut silta on osa kaupungin pääkatuna toimivaa Hämeenkatua. Sillalla sijaitsee neljä Wäinö Aaltonen suunnittelemaa pronssipatsasta eli Hämeensillan Pirkkalaisveistokset Suomen netto, Veronkantaja, Eränkävijä sekä Kauppias.

Oikeudet muutoksiin pidätetään. Emme vastaa tietojen oikeellisuudesta. Sisältöön Tampereen kaupungin aineistoa, Tampereen Ilmakuva 2011, aineistoa on mukautettu.

9. Tampella
Pienestä masuunista konepajaksi ja pellavakehräämökki, ja lopulta suuremmaksi tehtaaksi kasvanut Tampella valmisti mm. laivoja, vetureita sekä tekstiilituotteita.
8. Satakunnansilta 1900
7. Hotelli Tammer
Vuonna 1929 valmistunut Tammer on Suomen kolmanneksi vanhin toiminnassa oleva hotelli. Värikkääseen historiaan kuuluu mm. kaupungin ensimmäinen yökerho sekä marsalkka Mannerheimin vierailu.
6. Tammerkosken voimalapato 1932
Tampereen kaupunkikuvassa tuttu pato ja kevyen liikenteen silta on yksi Tammerkosken kolmesta voimalapadosta.
5. Virvatulet-veistos 1971
Aimo Tukiaisen suunnittelema suomalaisen sotilaan muistomerkki.
4. Pikku Kakkosen leikkiapuisto
3. Takon kartonkitehdas
Vuonna 1865 perustettu Takon kartonkitehdas on toiminnassa edelleen.
2. Verkatehtaan vanha pääkonttori 1896
1. Verkaranta
Nykyisin kasi- ja taideteollisuuskeskuksena toimiva Verkaranta on vuonna 1856 rakennettu Verkatehtaan entinen värijäämörakennus.

Liite 3. Toteutettu opinnäytetyökysely sähköisenä versiona.

1 (2)

Tampere pienen budjetin matkakohteena**Hei!**

Tämä kysely on laadittu osaksi Tampereen ammattikorkeakoulun matkailualan opiskelijan opinnäytetyötä. Opinnäytetyössä kartoitetaan Tampereen tarjoamia mahdollisuuksia pienen budjetin matkakohteena. Kysely keskittyy Tampereelle matkustamisen motiiveihin, edulliseen matkailuun kaupungissa sekä Tampereen vetovoimaisuuteen matkailukaupunkina.

Kysymyksiä on yhteensä 10 kappaletta. Kysymyksistä yksi on avoin ja loput monivalintakysymyksiä. Osaan kysymyksistä voit valita useamman vastausvaihtoehdon. Kysely on anonyymi ja vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Vastausten on tarkoitus toimia lisäaineistona opinnäytetyön tekemisessä ja tuoda matkailijoiden näkökulmaa tutkimukseen.

Kyselyn tekeminen kestää noin viisi minuuttia.

Kiitos jo etukäteen ajastasi!

1. Ikä?

- Alle 18v.
 18-25v.
 26-35v.
 35-55v.
 Yli 55v.

2. Sukupuoli?

- Nainen
 Mies

3. Koska olet viimeksi käynyt Tampereella?

- Alle 1 vuosi
 1-2 vuotta
 3-5 vuotta
 Yli 5 vuotta
 En ole käynyt Tampereella

4. Kenen kanssa matkustit?

- Yksin
 Puoliso
 Perhe
 Ystävät
 Ryhmämatka

5. Matkustatko yleensä lasten kanssa?

- Kyllä
 En

(jatkuu)

6. Jos olet käynyt Tampereella, mikä oli matkan pääasiallinen syy?
(Voit valita useamman vastausvaihtoehdon.)

- Ostosmatka
- Loma / vapaa-aika
- Sukulaisten / tuttavien luona vierailu
- Työmatka
- Opiskelu
- Muu, mikä?

7. Mitkä asiat houkuttelivat valitsemaan matkakohteeksi Tampereen?
(Voit valita useamman vastausvaihtoehdon.)

- Luonto
- Kulttuuri / Tapahtuma
- Historia
- Nähtävyydet
- Ostosmahdollisuudet
- Harrastamahdollisuudet
- Helpot kulkuyhteydet
- Muu, mikä?

8. Tiedätkö mitä Tampereella voi tehdä ilmaiseksi tai pienellä budjetilla (sisäänpääsy max. 5 euroa) ?
(Esimerkiksi nähtävyydet, harrastamahdollisuudet jne.)

9. Kuinka paljon olet valmis liikkumaan kohdekaupungissa nähtävyyksille/matkakohteille...

	0-500m	500m-1km	1-2km	2-3km	3-5km	5-10km	Yli 10km
Kävelen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pyörällä	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Autolla tai linja-autolla	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10. Arvioi asteikolla 1-5 kuinka vetovoimainen matkailukaupunki Tampere mielestäsi on.

1 = ei yhtään vetovoimainen 5 = erittäin vetovoimainen

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Loppu

Kyselytutkimusten takana on

Katso, miten helposti voit luoda kyselytutkimuksen.